

Na osnovu člana 15. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05) i člana 61. stav 2. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), direktor Uprave za indirektno oporezivanje d o n o s i

U P U T S T V O **O CARINSKOM POSTUPKU UNUTRAŠNJE OBRADJE**

GLAVA I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim uputstvom bliže se propisuje način provedbe carinskog postupka unutrašnje obrade (u daljnjem tekstu: unutrašnja obrada), kao postupka s ekonomskim učinkom, kojim se robi koja se uvozi u carinsko područje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: BiH) daju povlastice u vidu obustave plaćanja ili povrata uvoznih dažbina radi obrade i ponovnog izvoza ili izvoza iz carinskog područja BiH u obliku kompenzirajućih proizvoda, a da ta obrada ne šteti osnovnim interesima proizvođača u BiH.

Član 2. (Pravni osnov)

Postupak unutrašnje obrade reguliran je:

- a) odredbama člana 111. - 125. Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 57/0 i 51/06), (u daljnjem tekstu: Zakon),
- b) odredbama člana 299. - 320. i 332. - 347. Odluke o provedbenim propisima Zakona o carinskoj politici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj: 63a/04), (u daljnjem tekstu: Odluka), uključujući i Prilog 43, 45, 46, i 47 Odluke.

Član 3. (Definicije)

U smislu ovog uputstva, a u skladu sa članom 299. Odluke, sljedeći pojmovi imaju značenje:

- a) "odobrenje" znači odobrenje carinskih organa za korištenje unutrašnje obrade,
- b) "imalac odobrenja" je lice kojem je izdato odobrenje za unutrašnju obradu,
- c) "nadzorni carinski ured" znači carinski ured naveden u odobrenju kao ovlaštenu ured za nadzor unutrašnje obrade,
- d) "prijavni carinski ured" znači carinski ured/uredi navedeni u odobrenju kao ovlaštenu za prihvatanje carinskih prijava kojima se roba prijavljuje za unutrašnju obradu,
- e) "otpusni carinski ured" znači carinski ured/uredi navedeni u odobrenju kao ovlaštenu za prihvatanje carinskih prijava kojima se robi, nakon prijavljivanja za unutrašnju obradu, određuje novo carinski odobreno postupanje ili upotreba,
- f) "glavni kompenzirajući proizvodi" znači kompenzirajući proizvodi za čiju je proizvodnju odobrena unutrašnja obrada,
- g) "sekundarni kompenzirajući proizvodi" znači kompenzirajući proizvodi koji se razlikuju od glavnih kompenzirajućih proizvoda, a koji predstavljaju neophodni nus proizvod obrade,

- h) "rok za razduživanje unutrašnje obrade" znači rok do kojeg se roba ili kompenzirajućim proizvodima mora odrediti novo carinski odobreno postupanje ili upotreba uključujući, već prema slučaju, i vrijeme za traženje povrata uvoznih dažbina nakon unutrašnje obrade (sistem povrata dažbina, npr.),
- i) "lohn poslovi" znači svaka obrada uvozne robe koja je direktno ili indirektno stavljena na raspolaganje imaoču odobrenja i koja se vrši prema specifikacijama i u ime korisnika (nalogodavca) ustanovljenog izvan carinskog područja BiH, uz plaćanje samo troškova obrade,
- j) "prethodni izvoz" podrazumijeva sistem koji omogućava da se kompenzirajući proizvodi dobiveni iz ekvivalentne robe izvezu prije prijavljivanja uvozne robe za unutrašnju obradu po sistemu obustave plaćanja.

Član 4.

(Sistemi unutrašnje obrade)

(1) Unutrašnja obrada može se odobriti:

- a) *po sistemu obustave plaćanja*: koji podrazumijeva da se na stranu robu namijenjenu ponovnom izvozu u obliku kompenzirajućih proizvoda ne plaćaju uvozne dažbine, a niti takva roba podliježe primjeni mjera trgovinske politike, izuzev u slučaju kada takve mjere zabranjuju ili ograničavaju ulazak robe u carinsko područje BiH, ili
- b) *po sistemu povrata dažbina*: koji podrazumijeva da se strana roba pušta u slobodan promet uz plaćanje uvoznih dažbina, a imalac odobrenja po ovom sistemu ostvaruje pravo na povrat plaćenih uvoznih dažbina kada uvezenu robu izveze iz carinskog područja BiH u obliku kompenzirajućih proizvoda ili u nepromijenjenom stanju.

(2) Podnosilac zahtjeva za korištenje unutrašnje obrade može zahtijevati unutrašnju obradu po sistemu obustave plaćanja ili po sistemu povrata dažbina. Ako su ispunjeni uslovi za oba sistema podnosilac zahtjeva može izabrati za njega povoljniji sistem.

Član 5.

(Postupci obrade)

(1) U unutrašnjoj obradi mogu se obavljati sljedeće proizvodne radnje:

- a) prerada robe, uključujući njeno podizanje, sklapanje ili montiranje na drugu robu,
- b) obrada robe,
- c) popravak robe, uključujući i njeno obnavljanje i osposobljavanje.

(2) U okviru unutrašnje obrade može se uvoziti:

- a) roba koja se upotrebljava u proizvodnji i postaje u potpunosti ili djelimično sastavni dio kompenzirajućeg proizvoda,
- b) određena roba koja je potrebna da bi omogućila ili olakšala proizvodnju iako ne postaje sastavni dio kompenzirajućeg proizvoda, s izuzetkom:
 - 1) goriva i drugih izvora energije, osim onih koji su potrebni za testiranje kompenzirajućih proizvoda ili za otkrivanje nedostataka kod uvozne robe kojoj je potreban popravak,
 - 2) sredstava za podmazivanje, osim onih koja su potrebna za testiranje, podešavanje ili povlačenje kompenzirajućih proizvoda,
 - 3) opreme i alata.

(3) Opremom i alatom iz stava (2) tačke b) treća alineja ovog člana smatraju se oprema i alati, te njihovi rezervni dijelovi koji su kao takvi definirani Zakonom o carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine, neovisno da li su namijenjeni za jednokratnu ili višekratnu upotrebu.

GLAVA II - ZAHTJEV I ODOBRENJE

Član 6.

(Podnošenje zahtjeva u pisanom obliku)

(1) Ako se obrada vrši u jednom mjestu zahtjev za izdavanje odobrenja za unutrašnju obradu podnosi se regionalnom centru nadležnom prema mjestu sjedišta podnosioca zahtjeva, na obrascu propisanom u Prilogu 43 Odluke, u svemu popunjenog u skladu sa Objašnjenjem datim u tom prilogu.

(2) Ako se obrada obavlja u više mjesta sa područja različitih regionalnih centara, zahtjev se podnosi regionalnom centru mjesno nadležnom prema mjestu gdje se obavlja pretežni dio obrade, što treba navesti u zahtjevu.

(3) Zahtjev iz stava (1) ovog člana, taksiran propisanom administrativnom taksom, i dokumenta čije je podnošenje potrebno za donošenje odobrenja (izvod iz sudskog registra ili rješenje o registraciji djelatnosti, ugovor kod *lonh* poslova, normativ proizvodnje i drugi dokumenti o podacima koji su navedeni u zahtjevu) podnose se u dva primjerka, od kojih jedan primjerak ostaje u spisu kod izdavaoca odobrenja, a drugi primjerak se dostavlja nadzornom carinskom uredu sa odobrenjem.

(4) Zahtjev treba podnijeti najmanje 30 dana prije planiranog uvoza robe, jer se roba za postupak unutrašnje obrade ne može uvesti prije izdavanja odobrenja.

Član 7.

(Carinska prijava kao zahtjev)

(1) Zahtjev za unutrašnju obradu za robu nekomercijalnog karaktera, za uobičajene oblike rukovanja iz člana 327. Odluke nad robom koja nije smještena u slobodnu zonu, niti je u postupku carinskog skladištenja ili privremenog smještaja, te za popravku, uključujući remont i podešavanje (situacije pod 1., 3 i 4. šifre 30 ekonomskih uslova iz dodatka Priloga 43 Odluke) podnosi se pomoću carinske prijave, u kom slučaju se podnošenje carinske prijave smatra podnošenjem zahtjeva, a prihvatanje prijave od carinskog ureda odobrenjem. Carinska prijava se podnosi carinskom uredu nadležnom prema mjestu gdje se treba obaviti unutrašnja obrada.

(2) Uz carinsku prijavu iz stava (1) ovog člana deklarant je dužan priložiti i dokument sa podacima iz člana 302. stav 2. Odluke, osim ako se takvi podaci za postupak smatraju nepotrebnim ili se mogu unijeti u carinsku prijavu.

(3) U slučajevima iz stava (1) ovog člana administrativna taksa se plaća samo za carinsku prijavu kojom se roba stavlja u i razdužuje unutrašnja obrada, a ne plaća se na dokument iz stava (2) ovog člana.

Član 8.

(Uslovi za odobravanje unutrašnje obrade)

(1) Unutrašnja obrada može se odobriti licu koje organizira izvođenje postupka obrade (organizira nabavku robe, proizvodnju i prodaju dobivenih proizvoda i ne učestvuje u proizvodnim postupcima) ili licu koje djelimično ili u cijelosti obavlja postupke obrade.

(2) Odobrenje za unutrašnju obradu može se izdati:

- a) licima koja su registrirana u BiH i kod Uprave za indirektno oporezivanje, kao i licima koja su registrirana izvan BiH samo u pogledu uvoza robe nekmercijalnog karaktera (povremeni uvoz robe, a vrsta i količina upućuju na to da je roba namijenjena za pojedinačnu ličnu upotrebu, za potrebe domaćinstva primaoca ili lica koje je unosi),
- b) da se uvozna roba može identifikovati u kompenzirajućim proizvodima (metod identifikacije), osim robe iz člana 5. stav (2) tačka b) ovog uputstva i u slučaju upotrebe ekvivalentne robe,
- c) da su zadovoljeni ekonomski uslovi: odobrenje utiče na poboljšanje uslova za izvoz ili ponovni izvoz, pri čemu nisu ugroženi osnovni interesi domaćih proizvođača iste robe.

Član 9.

(Izdavanje odobrenja)

(1) Odobrenje za unutrašnju obradu izdaje carinski organ iz člana 6. ovog uputstva na obrascu propisanom u prilogu 43 Odluke, u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva ili od dana prijema od carinskih organa svakog traženog nedostajućeg ili dodatnog podatka.

(2) U odobrenju se određuju mjere identifikacije, tj. prepoznavanja uvozne robe u kompenzirajućim proizvodima (navođenje serijskog ili proizvođačkog broja, stavljanje plombi ili drugih potrebnih oznaka, podnošenje Lista sa podacima INF 1 ili INF 7, uzimanje uzoraka, davanje ilustracija ili tehničkih i drugih opisa robe, izvođenje analiza i ostala sredstva identifikacije) i odlučuje o svim drugim elementima zahtjeva važnim za provedbu unutrašnje obrade.

(3) U odobrenju se navode nadzorni, prijavni i otpusni carinski uredi. Kod određivanja otpusnog carinskog ureda primjenjuje se član 157. stav 3. i 4. Zakona. Nadzorni carinski ured je ured koji je nadležan za mjesto gdje se obrada vrši, a ako se obrada vrši u više mjesta tada je nadzorni ured ured koji je nadležan za neko od tih mjesta (npr. od slučaja do slučaja, to može biti carinski ured nadležan prema mjestu gdje se obavlja pretežni dio obrade ili završna faza obrade).

(4) Odobrenje za unutrašnju obradu može se izdati samo licima koja nude sva potrebna uvjeravanja za pravilnu provedbu unutrašnje obrade i kada carinski organi mogu da nadgledaju i prate unutrašnju obradu bez uvođenja administrativnih mjera nesrazmjernih ekonomskim potrebama koje su u pitanju.

(5) U odobrenju se imaocu određuje i obaveza podnošenja razdužnog lista. Odobrenje se, pored elemenata sadržanih u propisanom obrascu, može dopuniti i dodatnom klauzulom o dužnosti imaoca odobrenja o poštivanju svih propisa i ispunjavanju obaveza koje proističu iz odobrenog postupka, kao i drugim neophodnim klauzulama.

(6) Odobrenje stupa na snagu danom izdavanja ili bilo kojeg kasnijeg datuma navedenog u odobrenju.

(7) Odobrenje za unutrašnju obradu se može izmijeniti ili dopuniti po zahtjevu imaoaca odobrenja, uz prilaganje potrebne dokumentacije i navođenje opravdanih razloga.

Član 10.

(Retroaktivno izdavanje odobrenja)

(1) Za unutrašnju obradu može se izdati retroaktivno odobrenje koje uobičajeno stupa na snagu najranije na dan podnošenja zahtjeva.

(2) Ako se zahtjev odnosi na produženje postojećeg odobrenja za istu vrstu radnje i istu vrstu robe, odobrenje se može dati uz retroaktivno važenje od dana kada je originalno (postojeće) odobrenje isteklo.

(3) U izuzetnim slučajevima, retroaktivno važenje odobrenja se može i dalje produžiti, ali ne duže od jedne godine prije datuma podnošenja zahtjeva, pod uslovom da postoji dokazana ekonomska potreba i ako:

- a) zahtjev nije u vezi s pokušajem prijave ili očiglednim nemarom,
- b) rok važenja odobrenja od tri godine nije prekoračen,
- c) knjigovodstvo podnosioca zahtjeva potvrđuje da se svi uslovi unutrašnje obrade mogu smatrati zadovoljenim i da se, kada je to primjereno, roba može identifikovati u datom periodu, te da to knjigovodstvo omogućava kontroliranje unutrašnje obrade i
- d) se radnje i postupci potrebni za reguliranje situacije u vezi s robom mogu izvršiti, uključujući, kada je to neophodno i poništenje carinske prijave.

Član 11.

(Ekonomske uslovi)

(1) U smislu člana 335. Odluke smatra se da su ekonomske uslovi ispunjeni, osim ako carinski organi raspolažu informacijom da su bitni interesi bh. proizvođača ozbiljno ugroženi, u kom slučaju se ispunjenost ekonomskih uslova mora dokazati.

(2) Ako domaći proizvođač jednake robe smatra da odobrena unutrašnja obrada ugrožava njegove interese, on može podnijeti zahtjev Sektoru za carine u Središnjem uredu Uprave za indirektno oporezivanje (u daljnjem tekstu: Sektor za carine) da zabrani provedbu unutrašnje obrade, uz obavezno navođenje razloga osporavanja ekonomskih uslova, odnosno zašto se ne može smatrati da su isti ispunjeni. O zahtjevu Sektor za carine odlučuje nakon prethodno pribavljenog mišljenja Vanjskotrgovinske komore BiH i po potrebi drugog nadležnog organa.

Član 12.

(Mjere trgovinske politike)

Mjere trgovinske politike predviđene u aktima BiH primjenjuju se u postupku unutrašnje obrade kako slijedi:

- a) *kada se unutrašnja obrada odnosi na uvozu robu koja je predmet mjera trgovinske politik pri stavljanju u slobodan promet: tada nije potrebno podnositi nikakve dozvole,*

uvjerenja, nalaze i slične dokumente u trenutku prijavljivanja robe za unutrašnju obradu,

- b) *kada se unutrašnja obrada odnosi na uvoznu robu koja je predmet mjera trgovinske politike za ulazak robe u carinsko područje BiH: te mjere se primjenjuju u trenutku prijavljivanja robe za unutrašnju obradu,*
- c) *kada se drugi kompenzirajući proizvodi dobiveni u unutrašnjoj obradi, osim onih navedenih u Prilogu 45 Odluke (lista kompenzirajućih proizvoda koji podliježu plaćanju njima odgovarajući uvoznih dažbina, tzv. sekundarni proizvodi) stave u slobodan promet: primjenjuju se one mjere trgovinske politike koje su primjenjive na stavljanje u slobodan promet uvozne robe.*

Član 13.

(Rok važenja odobrenja)

U odobrenju će biti određen rok važenja odobrenja, uvažavajući pri tome konkretne okolnosti u kojima se obavlja unutrašnja obrada, odnosno imajući u vidu ekonomske uslove i posebne zahtjeve podnosioca zahtjeva, koji rok ne može prijeći tri godine od dana stupanja na snagu odobrenja. U roku važenja odobrenja roba na koju se isto odnosi može se prijaviti za unutrašnju obradu, a količine i vrijednosti roba koje se navode u odobrenju su samo procjene koje daje podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja.

Član 14.

(Rok za izvoz ili ponovni izvoz)

(1) U odobrenju će biti određen rok u kojem kompenzirajući proizvodi moraju da budu izvezeni ili ponovno izvezeni ili im određeno drugo carinski odobreno postupanje ili upotreba (rok za razduživanje unutrašnje obrade), uzimajući u obzir vrijeme koje je potrebno da se izvrše proizvodne radnje u unutrašnjoj obradi za datu količinu uvozne robe, te izradu i izvoz ili ponovni izvoz kompenzirajućih proizvoda. Rok razduživanja može biti duži od roka važenja odobrenja (npr. odobrenje važi do 30.05.2006. godine, roba je stavljena u unutrašnju obradu po IM 5 dana 25.04.2006. godine sa rokom ponovnog izvoza od 4 mjeseca, rok za razduženje te prijave je 25.08.2006. godine). Podnosilac zahtjeva za odobrenje za unutrašnju obradu po sistemu povrata dažbina treba da u vrijeme koje traži za razduživanje postupka uključi i period od šest mjeseci iz člana 319. stav 1. alineja druga Odluke, za podnošenje zahtjeva za vraćanjem ili odustajanjem od naplate uvoznih dažbina.

(2) Rok za izvoz ili ponovni izvoz počinje teći od dana prihvatanja carinske prijave po kojoj je roba stavljena u unutrašnju obradu. Taj rok, prijavni carinski ured, unosi u polje D/J (četvrti red) carinske prijave kojom je roba prijavljena za unutrašnju obradu (IM 5 po sistemu obustave plaćanja, odnosno IM 0 po sistemu povrata dažbina).

Primjer:

Firma "A" je dobila odobrenje za unutrašnju obradu po kojem vrši uvoz repromaterijala (tkanina, konac, podstava, dugmad i ciferšlus) za proizvodnju kompenzirajućeg proizvoda (suknje), po kojem je odobren rok za ponovni izvoz od 4 mjeseca. Uvoz je izvršen i to:

- po IM5 od 01.03.2006. uvezena je tkanina i konac,
- po IM5 od 01.04.2006. uvezeni su podstava, dugmad i ciferšlus.

Unutrašnja obrada po carinskoj prijavi IM5 od 01.03.2006. godine se treba razdužiti do 01.07.2006. godine, a po prijavi IM5 od 01.04.2006. godine do 01.08.2006. godine.

(3) Kada to okolnosti nalažu, rok iz stava (2) ovog člana nadzorni carinski ured, na zahtjev imaoca odobrenja, može produžiti čak i ako je prvobitni rok istekao. Zahtjev, kojem se prilaže carinska prijava o ulasku robe u unutrašnju obradu za koju se traži produženje roka, treba da sadrži:

- a) opravdane razloge za produženje roka (npr. zahtjev firme koja prima kompenzirajući proizvod za odgađanje isporuke kompenzirajućih proizvoda, odložena isporuka zbog problema tehničke prirode - kvar mašine u procesu proizvodnje, problemi sa isporukom zbog političke i ekonomske situacije i dr.),
- b) period produženja,
- c) količinu uvezene robe koja je preostala za razduživanje,
- d) podatke o garanciji za obezbjeđenje carinskog duga za dati postupak, koja mora pokrivati period produženja.

(4) Odluku o odobravanju zahtjeva iz stava (3) ovog člana nadzorni carinski ured donosi u skraćenom postupku, u vidu zabilješke na zahtjevu, a odobreni rok produženja upisuje i u polje D/J (četvrti red) priložene carinske prijave za koju je odobreno produženje roka njenog razduživanja, kao i na prijavi koja se nalazi kod tog ureda.

Član 15.

(Objedinjavanje rokova)

(1) Radi pojednostavljenja, primjenom člana 115. stav 2. drugi podstav Zakona, po zahtjevu imaoca odobrenja, može se odobriti da se rok za razduživanje koji počinje tokom kalendarskog mjeseca ili kvartala završava zadnjeg dana narednog kalendarskog mjeseca ili kvartala.

(2) Ako je odobreno da rok za razduživanje ističe određenog datuma za svu robu stavljen u unutrašnju obradu u datom periodu, podnosiocu zahtjeva može se, shodno članu 338. stav 2. Odluke, odobriti da se rok za razduživanje automatski produžava za svu robu koja se još uvijek nalazi u unutrašnjoj obradi tog datuma.

(3) Kada je u pitanju mjesečno objedinjavanje rokova, svi rokovi za ponovni izvoz koji počinju teći u određenom mjesecu, isteći će zadnjeg dana narednog kalendarskog mjeseca (npr. roba je prijavljena za unutrašnju obradu 10., 15. i 25.05.2006., u ovom slučaju rok ponovnog izvoza za svu tu robu ističe 30.06.2006.).

(4) Kod kvartalnog objedinjavanja rokova, svi rokovi za ponovni izvoz koji počinju teći u određenom kvartalu, isteći će zadnjeg dana narednog kvartala (npr. roba je prijavljena za unutrašnju obradu 05., 20. i 30.04.2006.; zatim 10., 19. i 27.05.2006.; i 05., 15. i 28.06.2006., u ovom slučaju rok ponovnog izvoza za svu tu robu ističe 30.09.2006.).

Član 16.

(Ekvivalentna roba)

(1) Ekvivalentna roba je bh. roba koja se koristi umjesto uvozne robe u proizvodnji kompenzirajućih proizvoda.

(2) U dodobrenju za unutrašnju obradu, na zahtjev imaoca odobrenja i uz ispunjenje propisanih uslova, može se odobriti upotreba ekvivalentne robe u proizvodnji kompenzirajućih proizvoda, umjesto uvozne robe. Ekvivalentna roba mora biti istog komercijalnog kvaliteta, istih tehničkih karakteristika i iste tarifne oznake kao uvozna roba, što podnosilac zahtjeva treba argumentovano obrazložiti.

(3) Izuzetno, kada to zahtijevaju okolnosti pojedinog slučaja, može se odobriti upotreba ekvivalentne robe koja je obrađena na višem stepenu procesa proizvodnje nego uvozna roba,

uz uslov da je bitni dio obrade kojoj ta roba podliježe obavljen u poduzeću imaoca odobrenja ili u poduzeću gdje se ta obrada vrši za njegov račun.

Član 17.

(Ekvivalentna roba i prethodni izvoz)

(1) U slučajevima upotrebe ekvivalentne robe, može se dozvoliti da se kompenzirajući proizvodi dobiveni od ekvivalentne robe izvezu prije uvoza robe za unutrašnju obradu, pri čemu se određuje rok u kojem se treba obaviti naknadni uvoz robe. Za carinske svrhe, ekvivalentna roba smatra se uvoznom robom, a uvozna roba ekvivalentnom robom i na istu se ne naplaćuju uvozne dažbine. Kod prethodnog izvoza kompenzirajućeg proizvoda u polje 44 izvozne carinske prijave navodi se naznaka: "UO - prethodni izvoz" (ili u nedostatku prostora u polje 31), a u polje 37 izvozne prijave upisuje se šifra postupka 3151. U ovom slučaju nema prethodnog dokumenta, a radi kontrole u polje 40 treba unijeti naznaku: "ekvivalentna roba".

(2) Rok naknadnog uvoza iz stava (1) ovog člana ne može biti duži od šest mjeseci računajući od dana prihvatanja izvozne carinske prijave za kompenzirajuće proizvode, a u opravdanim slučajevima, taj rok se može produžiti pod uslovom da ukupan period ne prelazi dvanaest mjeseci, o čemu, na opravdani zahtjev imaoca odobrenja, odlučuje nadzorni carinski ured u vidu zabilješke na zahtjevu. Pri određivanju roka naknadnog uvoza uzima se u obzir vrijeme potrebno za nabavku i dostavu uvozne robe u BiH. Za uvoznju robu koja se uvozi nakon prethodnog izvoza (šifra postupka u polju 37 carinske prijave je 5100, a u polje 40 unosi se naznaka: "UO-Naknadni uvoz") imalac odobrenja je dužan obezbijediti garanciju do podnošenja razdužnog lista radi razduženja tog uvoza.

(3) Prethodni izvoz se može koristiti u situacijama:

- a) kada imalac odobrenja dobije hitan nalog za izvoz kompenzirajućih proizvoda, a nema na zalihama robe uvezene po postupku unutrašnje obrade. Imalac odobrenja može izraditi kompenzirajući proizvod koristeći ekvivalentnu robu i obaviti prethodni izvoz. Nakon toga može uvesti uvoznju robu i koristiti je bez plaćanja uvoznih dažbina,
- b) kada imaocu odobrenja nije unaprijed poznato koji dio njegove proizvodnje će biti predmetom unutrašnjeg tržišta, a koji dio izvozne prodaje.

(4) Za upotrebu ekvivalentne robe u postupku unutrašnje obrade i prethodni izvoz od nje dobivenih kompenzirajućih proizvoda, potrebno je prethodno dobiti odobrenje nadležnog carinskog organa iz člana 6. ovog uputstva.

(5) Ako se kompenzirajući proizvodi dobiveni u unutrašnjoj obradi iz ekvivalentne robe izvoze iz BiH prije uvoza uvozne robe, a podlijegali bi plaćanju izvoznih dažbina ako ne bi bili izvezeni ili ponovo izvezeni u okviru unutrašnje obrade, imalac odobrenja mora da položi garanciju radi naplate izvoznih dažbina u slučaju da se uvozna roba ne uveze u odobrenom roku naknadnog uvoza.

(6) Prethodni izvoz se ne može koristiti u slučaju unutrašnje obrade po sistemu povrata dažbina.

(7) Korištenje ekvivalentne robe ili prethodnog izvoza ne mijenja porijeklo izvezene robe koja zadržava svoje stvarno porijeklo.

Član 18.
(Normativ)

(1) U odobrenju će biti određen normativ proizvodnje ili kada je to potrebno, metod za određivanje takvog normativa. Normativ, u najvećoj mjeri, treba biti određen na osnovu stvarnih okolnosti i podataka o proizvodnim radnjama koje se obavljaju ili se trebaju obavljati, ili kada ti podaci nisu dostupni na osnovu podataka koji se odnose na radnje iste vrste. Normativ ili metodu za određivanje normativa nadležni carinski organ može provjeravati naknadno.

(2) U izuzetnim slučajevima, u proizvodnji u kojoj nije moguće na početku unutrašnje obrade precizno utvrditi normativ utroška materijala, u odobrenju će se naznačiti predloženi (privremeni) normativ, s tim da je imalac odobrenja obavezan, prije prvog izvoza ili ponovnog izvoza ili određivanja nekog drugog carinski odobrenog postupanja ili upotrebe kompenzirajućim proizvodima, dostaviti nadzornom carinskom uredu stvarni normativ utroška materijala, a jedan primjerak i izdavaocu odobrenja. Na osnovu stvarnog normativa vrši se razduženje za robu za koju je završen postupak i obračun uvoznih dažbina u slučaju puštanja u slobodan promet.

- (3) Omjer uvozne robe ugrađene u kompenzirajući proizvod izračunava se u cilju:
- a) utvrđivanja uvoznih dažbina koje treba obračunati i
 - b) primjene mjera trgovinske politike.

(4) Omjer uvozne robe ugrađene u kompenzirajući proizvod izračunava se u skladu sa kvantitativnom metodom ili vrijedonosnom metodom ili bilo kojom drugom metodom koja daje slične rezultate.

Primjeri obračuna

1. Metod kvantitativne ljestvice

- a) Primjer kada samo jedna vrsta kompenzirajućeg proizvoda nastaje kao rezultat radnji obrade (član 316. stav 2. (a) Odluke):
- Uvozna roba: 100 kg UR1* i 50 kg UR2
 - Kompenzirajući proizvod: 125 kg KP1*
 - 10 kg KP1 je pušteno u slobodan promet
 - $100 \text{ kg UR1} \times \frac{10}{125} = 8 \text{ kg}$ i $50 \text{ kg UR2} \times \frac{10}{125} = 4 \text{ kg}$
- b) Primjer kada nekoliko vrsta kompenzirajućih proizvoda nastaje kao rezultat radnji obrade (član 316. stav 2. (b) Odluke):
- Uvozna roba: 100 kg UR1
 - Kompenzirajući proizvodi:
 - KP1: 80 kg
 - KP2: 10 kg
 - 4 kg KP1 je pušteno u slobodan promet
 - Dodatne informacije:
 - 80 kg UR1 se može naći u 80 kg KP1
 - 10 kg UR1 se može naći u 10 kg KP2

Izračunavanje:

- Ukupna količina UR1 koja se nalazi u svim kompezirajućim proizvodima: 80 kg + 10 kg = 90 kg
- Ukupna količina UR1 koja učestvuje u ukupnoj količini KP1:

$$100 \text{ kg UR1} \times \frac{80}{90} = 88,89 \text{ UR1}$$

- Ukupna količina UR1 zastupljena u 4 kg KP1:

$$88,89 \text{ UR1} \times \frac{4}{80} = 4,44 \text{ kg UR1}$$

2. Metod vrijednosne ljestvice (član 316. stav 3. Odluke)

Kada dvije ili više vrsta kompezirajućih proizvoda nastaju kao rezultat radnji obrade, a u svakom od kompezirajućih proizvoda nisu prisutni svi elementi uvozne robe (neki elementi se nalaze u jednom KP, drugi u drugom KP), primjena metode kvantitativne ljestvice nije moguća.

Ovakav slučaj se može pojaviti prilikom obrade pojedinih poljoprivrednih /hemijskih roba.

- Uvozna roba: 100 kg UR1
- Kompezirajući proizvodi:
 - KP1: 20 kg
 - KP2: 40 kg
 - KP3: 30 kg
- Vrijednost kompezirajućih proizvoda:
 - KP1: 20 kg x 10KM/kg = 200 KM
 - KP2: 40 kg x 7,5KM/kg = 300 KM
 - KP3: 30 kg x 2,5KM/kg = $\frac{75}{575}$ KM
- 20 kg KP3 je pušteno u slobodan promet

Izračunavanje:

- količina UR1 koja učestvuje u ukupnoj količini KP3: $100 \text{ kg} \times \frac{75}{575} = 13,04 \text{ kg}$
- količina UR1 koja učestvuje u 20 kg KP3: $13,04 \text{ kg} \times \frac{20}{30} = 8,69 \text{ kg}$

*PUO - postupak unutrašnje obrade

*UR - uvozna roba

*KP - kompezirajući proizvod

Gubitak je dio uvozne robe koji se unušti ili izgubi tokom obrade, a naročito isparavanjem, isušivanjem, ispuštanjem u vidu plina ili curenjem (član 316. Odluke).

Član 19.
(Evidencija o robi)

(1) Podnosilac zahtjeva za izdavanje odobrenja za unutrašnju obradu navodi mjesto gdje će voditi evidenciju i uz zhatjev prilaže izgled i sadržaj evidencije, dok se u odobrenju imaocu određuje obaveza i način vođenja evidencije o robi stavljenoj u unutrašnju obradu, koja treba da sadrži podatke iz člana 314. Odluke i omogući nadzor nad postupkom.

(2) Donosilac odobrenja može da odustane od zahtjeva za nekim od podataka iz člana 314. Odluke kada to ne utiče na kontrolu unutrašnje obrade ili prihvati kao evidenciju za unutrašnju obradu evidenciju imaoca odobrenja koja sadrži sve potrebne podatke i tehničke detalje na bilo kojem mediju ili evidenciju koju on vodi za poslovne svrhe, a koja carinskim organima omogućava nadzor i kontrolu unutrašnje obrade, naročito u pogledu kretanja i promjene carinskog statusa robe.

(3) Evidencija mora biti dostupna nadzornom carinskom uredu (a po potrebi i drugom kontrolnom carinskom organu) koji prati i vrši kontrolu pravilnosti provedbe unutrašnje obrade. Ako se obrada obavlja kod različitih operatera, imalac odobrenja mora u evidenciji osigurati podatke o stvarnom stanju robe u unutrašnjoj obradi kod svakog operatera. U evidenciji imoca odobrenja moraju se nalaziti sve carinske prijave o ulasku u i razduženju unutrašnje obrade.

Član 20.
(Obezbjeđenje plaćanja carinskog duga)

(1) U smislu člana 181. Zakona, za prijavljivanje robe za unutrašnju obradu po sistemu obustave plaćanja i kada su u pitanju slučajevi iz člana 112. stav 5. Zakona, imalac odobrenja ili njegov zastupnik je dužan obezbijediti valjanu garanciju, prethodno prihvaćenu od nadležnog regionalnog centra u skladu sa propisima koji reguliraju pitanja obezbjeđenja i naplate carinskog duga, a kojom obezbjeđuje da će bilo kakav carinski dug koji nastane u vezi sa robom biti plaćen.

(2) Imalac odobrenja za unutrašnju obradu, neovisno o vrsti položene garancije, odgovaran je da carinski dug, odnosno indirektni porezi tokom cijelog perioda trajanja unutrašnje obrade budu osigurani.

(3) Garancija iz stava (1) ovog člana ne može se osloboditi, odnosno razdužiti prije razduživanja unutrašnje obrade putem razdužnog lista.

Član 21.
(Prijenosi)

(1) Po zahtjevu imaoca odobrenja, u odobrenju će biti određeno da li se i pod kojim uslovima može obavljati prijenos robe ili proizvoda stavljenih u unutrašnju obradu (daljnje: prijenos) između različitih mjesta po istom odobrenju ili prijenos s jednog imaoca odobrenja za unutrašnju obradu na drugog prema Prilogu 46 Odluke. U drugim situacijama kada se radi o prijenosu prava i obaveza sa jednog imaoca odobrenja za unutrašnju obradu na drugog prema članu 87. Zakona informacije o tome mogu se unijeti u rubriku 16. odobrenja (dodatne informacije).

(2) Ako se prijenos robe odobrava za jedno odobrenje, roba se bez posebnih formalnosti ili prekidanja unutrašnje obrade premješta iz pogona jednog proizvođača (operatera) u pogon drugog proizvođača, uz naznaku u odobrenju koji podaci o prijenosu moraju biti unijeti u evidenciju.

(3) Ako je u pitanju prijenos s jednog imaoca odobrenja na drugog, unutrašnja obrada se za imaoca prvog odobrenja završava prijenosom na imaoca drugog odobrenja, ali je on odgovoran za robu dok se ne prihvati carinska prijava imaoca drugog odobrenja.

Član 22.

(Unutrašnja obrada u slobodnoj zoni)

Korisnik zone koji namjerava da obavlja unutrašnju obradu u slobodnoj zoni (to može biti i lice koje organizira unutrašnju obradu) mora imati odobrenje za unutrašnju obradu u slobodnoj zoni. Dalje se postupak unutrašnje obrade u slobodnoj zoni u svemu odvija kao da se isti provodi u drugom dijelu carinskog područja,

Član 23.

(Unutrašnja obrada u carinskim skladištima)

Postupak unutrašnje obrade u carinskim skladištima, u svemu se odvija u skladu sa uslovima predviđenim za taj postupak, uz izuzetke propisane odredbama člana 331. Odluke.

GLAVA III - ULAZAK ROBE U UNUTRAŠNJU OBRADU

Član 24.

(Ulazak robe u unutrašnju obradu po redovnoj carinskoj prijavi)

(1) Roba se prijavljuje za postupak unutrašnje obrade podnošenjem carinske prijave IM 5 po sistemu obustave plaćanja (npr. šifra postupka 5100, ili 5171 ili 5178) ili IM 0 po sistemu povrata dažbina (npr. šifra postupka 0200 ili 0251) prijavnom carinskom uredu navedenom u odobrenju, u roku važenja odobrenja. Ako su prijavni i nadzorni carinski ured različiti uredi, u tom slučaju prijavni carinski ured je obavezan dostaviti nadzornom carinskom uredu kopiju carinske prijave o ulasku robe u unutrašnju obradu. U polju 8 carinske prijave upisuje se imalac odobrenja.

(2) Uz carinsku prijavu iz stava (1) ovog člana prilažu se dokumenta propisana članom 127. stav 1. Odluke (faktura, deklaracija vrijednosti, pismeno odobrenje za unutrašnju obradu, uvjerenje o porijeklu robe ako prati robu, prijava o prethodnom carinsko odobrenom postupku ili upotrebu ako postoji) i eventualno druga dokumenta potrebna za provedbu unutrašnje obrade.

(3) Carinska prijava iz stava (1) ovog člana se, putem modula selektiviteta u informacionom sistemu, upućuje na crvenu traku (potpuna kontrola robe i dokumenata). U toj kontroli prijavni carinski ured provjerava da li je primalac robe ujedno i imalac odobrenja za unutrašnju obradu, da li stvarno stanje prijavljene robe odgovara opisu iz odobrenja, da li su podaci o robi iz odobrenja, carinske prijave i dokumenata iz stava (2) ovog člana usaglašeni, a sve u cilju pravilnog utvrđivanja tarifne oznake iz Carinske tarife BiH, porijekla robe, carinske vrijednosti, količine i dr., te poduzima i mjere identifikacije navedene u odobrenju i druge eventualno potrebne mjere.

Član 25.

(Primjena pojednostavljenih postupaka u unutrašnjoj obradi)

Prijavljivanje robe za unutrašnju obradu i razduživanje postupka može se izvršiti i podnošenjem nepotpune prijave u skladu sa odredbama člana 183. Odluke, ili pojednostavljene prijave ili na osnovu postupka lokalnog carinjenja u skladu sa članom 184. Odluke i drugim propisima koji reguliraju pojednostavljene postupke.

Član 26.

(Popunjavanje carinskih prijava)

(1) Carinske prijave za ulazak i razduživanje unutrašnje obrade podnose se i popunjavaju u skladu sa propisima kojima je regulirano pitanje podnošenja i popunjavanja carinskih prijava.

(2) Pravilno popunjavanje carinskih prijava iz stava (1) ovog člana važno je radi utvrđivanja carinskog statusa robe, obračuna carinskog duga, pravilne primjene trgovinskih mjera, razduženja preuzetih obaveza i dr.

GLAVA IV - RAZDUŽIVANJE unutarne OBRADJE

Član 27.

(Razduživanje unutrašnje obrade)

(1) Postupak unutrašnje obrade se završava kada je za kompenzirajuće proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju prihvaćena carinska prijava za ponovni izvoz ili drugo carinski odobreno postupanje ili upotrebu (npr. postupak provoza, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza, novi postupak unutrašnje obrade, smještaj robe u slobodnu zonu ili slobodno skladište), u roku određenom u prijavi IM 5 ili IM 0 i kada je podnesen razdužni list. Carinska prijava kojom je roba prijavljena za unutrašnju obradu može se razdužiti odjednom ili u više puta.

(2) U slučajevima kada se kompenzirajući proizvodi dobiveni iz ekvivalentne robe izvoze prije uvoza uvozne robe, taj postupak se razdužuje kad nadzorni carinski ured prihvati razdužni list za carinsku prijavu o naknadnom uvozu robe.

(3) Postupak unutrašnje obrade se razdužuje ili za količinu uvozne robe koja je, prema prihvaćenom normativu proizvodnje, sadržana u kompenzirajućim proizvodima ili za količinu robe u nepromijenjenom stanju (neobrađene uvozne robe) prijavljenim/prijavljenoj za novo carinski odobreno postupanje ili upotrebu.

(4) Prijava kojom se razdužuje unutrašnja obrada podnosi se otpusnom carinskom uredu navedenom u odobrenju. Ako su otpusni i nadzorni carinski ured različiti uredi, u tom slučaju otpusni carinski ured je obavezan nadzornom carinskom uredu dostaviti kopiju carinske prijave o razduženju unutrašnje obrade. Izuzetno, nadzorni carinski ured može odobriti da se carinska prijava za ulazak ili razduženje unutrašnje obrade podnese drugom carinskom uredu, pri čemu određuje način na koji će on biti obaviješten.

(5) U slučajevima iz člana 7. stav (1) ovog uputstva, prijava kojom se razdužuje unutrašnja obrada podnosi se carinskom uredu kod kojeg je taj postupak i započet.

Član 28.

(Dokumenta koja se prilažu uz carinsku prijavu i kontrola prijave)

(1) Uz carinsku prijavu za razduživanje unutrašnje obrade prilažu se dokumenta neophodna za stavljanje robe u nepromijenjenom stanju ili kompenzirajućih proizvoda u novo zahtjevano carinski odobreno postupanje ili upotrebu, navedena u odredbama člana 125. - 128. Odluke.

(2) Carinska prijava kojom se razdužuje unutrašnja obrada se, putem modula selektiviteta u informacionom sistemu, upućuje na crvenu traku (potpuna kontrola robe i dokumenata). U toj kontroli otpusni carinski ured provjerava da li se u prijavi navedeni opis kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju slaže sa podacima iz odobrenja i sa njegovim nalazima, uključujući i provjeru prijavljene količine, da li carinska prijava sadrži sve podatke i da li su uz istu priložena sva dokumenta potrebna za završetak postupka, tj. stavljanje robe u zahtjevani carinski postupak, te poduzima mjere identifikacije navedene u odobrenju i druge eventualno potrebne mjere (poređenje sa dokumentarnim ili identifikacijskim uzorcima koji su dostavljeni ili uzeti prilikom stavljanja robe unutrašnju obradu, kontrola posebnih oznaka ili fabričkih brojeva, uzorci za laboratorijsku analizu).

(3) Nadzorni carinski ured u toku trajanja unutrašnje obrade, po potrebi i u zavisnosti od svih okolnosti pod kojima se unutrašnja obrada odvija (npr. proces izrade istovrsnih proizvoda), provodi carinsku kontrolu unutrašnje obrade u kojoj kontroli može da vrši pregled robe, pregled evidencije, provjeru normativa, te da poduzima i druge mjere kontrole primjerene datoj situaciji.

Član 29.

(Izvoz izvan carinskog područja BiH)

(1) Izvoz izvan carinskog područja BiH je uobičajeno odredište kompenzirajućih proizvoda, jer je to i pravilo, odnosno svrha odobravanja unutrašnje obrade. Kompenzirajući proizvodi se, prilikom ponovnog izvoza ili izvoza, predočavaju otpusnom carinskom uredu navedenom u odobrenju, radi obavljanja carinskih formalnosti.

(2) U postupanju po carinskoj prijavi za ponovni izvoz ili izvoz kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju primjenjuju se uobičajeni propisi koji se odnose na izvozne prijave, uz specifičnosti za unutrašnju obradu. U slučaju da je u kompenzirajućim proizvodima sadržana i bh. roba, za tu robu se ne podnosi posebna prijava.

Član 30.

(Odredišta koja se smatraju izvozom)

(1) U svrhu razduživanja unutrašnje obrade, kao izvoz robe iz carinskog područja BiH, smatra se i isporuka kompenzirajućih proizvoda licima navedenim u situacijama iz člana 340. Odluke (lica koja podliježu oslobađanju od plaćanja uvoznih dažbina po određenim Konvencijama, oružanim snagama drugih zemalja stacioniranih u BiH, isporuka civilnih letjelica i svemirskih brodova i pripadajuće opreme, uklanjanje sekundarnih kompenzirajućih proizvoda čije je uništavanje pod carinskim nadzorom zabranjeno zbog zaštite okoline).

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana, za razduživanje postupka unutrašnje obrade, podnosi se izvozna EX 3 prijava, na koju se primjenjuju propisi koji se odnose na izvoz, s tim da se:

- a) u polju 17 izvozne EX 3 prijave kao zemlja odredišta navodi naziv zemlje pripadnosti primaoca kompenzirajućih proizvoda,
- b) u polju 44, pored ostalih podataka, unosi i naznaka: "primjena člana 340. tačka ... Odluke", u zavisnosti koja situacija je u pitanju (u nedostatku prostora naznaku upisati u polje 31).

Član 31.

(Roba u nepromijenjenom stanju)

(1) Postupak unutrašnje obrade se može razdužiti i ponovnim izvozom robe u nepromijenjenom stanju, što je izuzetak od općeg pravila razduženja unutrašnje obrade prema kojem se uvozna roba ponovi izvozi ili izvozi u obliku kompenzirajućih proizvoda. U slučajevima kada se ovakav način razduženja unutrašnje obrade koristi isuviše često, nadzorni carinski ured mora o tome obavijestiti imaoća odobrenja, a ako se radi o zloupotrebi može se ukinuti odobrenje.

(2) Roba u nepromijenjenom stanju se prijavljuje za ponovni izvoz izvoznom EX 3 prijavom na uobičajeni način. Svi podaci o robi koji su navedeni u carinskoj prijavi po kojoj su uvezeni moraju biti navedeni i u izvoznoj prijavi.

Član 32.

(Razduživanje unutrašnje obrade kroz postupak carinskog skladištenja ili smještaj u slobodnu zonu ili slobodno skladište)

(1) Postupak unutrašnje obrade, može se razdužiti i kada se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, radi ponovnog izvoza ili izvoza, stavi u postupak carinskog skladištenja, ili se smjesti u slobodnu zonu ili slobodno skladište, pri čemu razlikujemo slijedeće situacije:

- a) razduženje unutrašnje obrade stavljanjem kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja u slučajevima kada su otpusni carinski ured za unutrašnju obradu i prijavni carinski ured za carinsko skladište isti ured: tada se podnosi carinska prijava IM 7 u ime lica koje je korisnik postupka carinskog skladištenja (šifra postupka 7151/7102),
- b) razduženje unutrašnje obrade stavljanjem kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u postupak carinskog skladištenja u slučajevima kada su otpusni carinski ured za unutrašnju obradu i prijavni carinski ured za carinsko skladište različiti uredi: u ovom slučaju kod otpusnog carinskog ureda za unutrašnju obradu podnosi se provozna TR prijava po kojoj se kompenzirajući proizvod ili roba u nepromijenjenom stanju, po postupku provoza, upućuje u prijavni carinski ured za carinsko skladište u koje će ta roba biti smještena. Prihvatanjem TR prijave završava se postupak unutrašnje obrade, a odgovornost za robu i obaveze iz TR prijave preuzima korisnik provoza. Po prispjeću robe u prijavni carinski ured podnosi se IM 7 carinska prijava (šifra postupka 7100),
- c) razduženje unutrašnje obrade smještajem kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u slobodnu zonu kontrolnog tipa I ili u slobodno skladište: roba se do slobodne zone kontrolnog tipa I ili slobodnog skladišta kreće po TR prijavi kojom se razdužuje unutrašnja obrada, a po prispjeću robe ne

podnosi se carinska prijava IM 7, već se smještaj obavlja upisom kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u evidenciju korisnika zone i TR prijave, koja evidencija, u ovisnosti koji sistem unutrašnje obrade je u pitanju, treba da sadrži i naznaku "UO/O roba" ili "UO/Proba",

- d) razduženje unutrašnje obrade smještajem kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju u slobodnu zonu kontrolnog tipa II: tada se podnosi prijava IM 7 (npr. šifra postupka 7851/7802 ili 7800 ako je roba u zonu pristigla po proвозnom postupku) i primjenjuju se iste odredbe kao za carinska skladišta, s tim da se u polje 44 te prijave unosi odgovarajuća oznaka "UO/O roba" ili "UO/Proba", kako već bude odgovaralo u ovisnosti koji sistem unutrašnje obrade je u pitanju (u nedostatku prostora u polje 31). Ako su otpusni carinski ured za unutrašnju obradu i prijavni za slobodnu zonu kontrolnog tipa II različiti uredi odgovarajuće se primjenjuju tačka b) ovog stava.

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana u carinske prijave o razduženju unutrašnje obrade, u polje 44 (u nedostatku prostora u polje 31), pored ostalih podataka, s hodno članu 346. Odluke, obavezno se unosi i naznaka: "UO/O roba" ili "UO/Proba", u zavisnosti koji sistem unutrašnje obrade je u pitanju, a carinsku prijavu, odnosno kopiju carinske prijave o razduženju unutrašnje obrade, mora u svojoj evidenciji imati imalac odobrenja za unutrašnju obradu. U tim situacijama, radi potrebnih informacija, može se, shodno članu 320. Odluke, pribaviti List s podacima INF 1 ili INF 7. Pri ponovnom izvozu ili izvozu kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju nakon njihovog smještaja u prostore iz stava (1) ovog člana podnosi se izvozna carinska prijava EX 3 (npr. šifra postupka 3151/3102, vidi Prilog 20 Odluke - primjer za polje 37. Uvozni/izvozni postupci).

Član 33.

(Razduživanje unutrašnje obrade kroz postupak obrade pod carinskom kontrolom)

Postupak unutrašnje obrade se takođe razdužuje kada se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju stave u carinski postupak obrade pod carinskom kontrolom, pri čemu se mogu razlikovati situacije u kojima su otpusni carinski ured za unutrašnju obradu i prijavni carinski ured za obradu pod carinskom kontrolom isti ili različiti uredi, kada se odgovarajuće primjenjuju odredbe člana 32. stav (1) tačka a) i b) ovog uputstva.

Član 34.

(Razduživanje unutrašnje obrade uništenjem)

Postupak unutrašnje obrade po sistemu odloženog plaćanja uvoznih dažbina se može razdužiti u slučajevima kada se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju, uz odobrenje nadzornog carinarnskog ureda i pod njegovim nadzorom, uništava. Postupak uništenja se provodi u skladu sa članom 417. Odluke i drugim propisima kojima je ovo pitanje regulirano.

Član 35.

(Razduživanje unutrašnje obrade puštanjem u slobodan promet)

(1) Unutrašnja obrada po sistemu odloženog plaćanja može, izuzetno, biti razdužena i stavljanjem u slobodan promet kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju, pri čemu treba razlikovati slijedeće situacije:

- a) stavljanje u slobodan promet kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez carinske prijave i
- b) stavljanje u slobodan promet kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju podnošenjem carinske prijave.

(2) Imalac odobrenja može postupati u skladu sa stavom (1) tačka a) ovog člana ako mu je odobrenjem za unutrašnju obradu odobreno stavljanje u slobodni promet bez carinske prijave, uzimajući u obzir zabrane ili ograničenja, u kom slučaju se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju može, u roku razduženja IM 5 carinske prijave, pustiti na tržište BiH bez obavljanja carinskih formalnosti. Razduženje uvozne robe stavljene u unutrašnju obradu se vrši pomoću razdužnog lista. Prijava za stavljanje robe u slobodan promet (IM 4) podnosi se nadzornom carinskom uredu zajedno sa razdužnim listom za datu IM 5 carinsku prijavu, tj. u roku od 30 dana nakon isteka roka razduženja IM 5 carinsku prijavu. Nadzorni carinski ured vrši naplatu uvoznih dažbina prema članu 118. ili 119. Zakona i kompenzatorne kamate u slučajevima gdje to, shodno članu 317. Odluke, odgovara.

Primjer: Preduzeću "A" je odobrenjem za unutrašnju obradu odobreno stavljanje robe u slobodan promet bez carinske prijave, sa periodom razduženja od 3 mjeseca. Imalac odobrenja po prijavi IM 5 je uvezo 01.04.2006. godine 1.000 kg žice za izradu armaturne mreže. U periodu od 01.04.2006. godine do 30.06.2006. godine, imalac odobrenja može robu puštati u slobodan promet bez podnošenja carinske prijave, s tim da je obavezan da najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka roka razduženja prijave IM 5 (do 30.07.2006. godine) podnese razdužni list i carinsku prijavu IM 4, kojom može obuhvatiti sva puštanja u slobodan promet u navedenom periodu, uz prilaganje jedne fakture.

(3) Stavljanje u slobodan promet kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju bez carinske prijave, može se odobriti imaocu odobrenja koji u svemu poštuje pravila unutrašnje obrade, ali najviše do 15% uvozne robe koja je stavljena u unutrašnju obradu.

(4) U slučajevima iz stava (1) tačka b) ovog člana, tj. kada stavljanje u slobodan promet nije odobreno odobrenjem za unutrašnju obradu, tada je imalac odobrenja prije puštanja robe u slobodan promet, obavezan nadzornom carinskom uredu podnijeti carinsku prijavu IM 4, sa dokumentima potrebnim za provedbu postupka po toj prijavi, na odlučivanje. Prihvatanje prijave se smatra odobrenjem.

(5) Ukoliko imalac odobrenja u slučaju iz stava (4) ovog člana ne podnese carinsku prijavu IM 4 tada se smatra da je carinski dug nastao shodno članu 196. stav 1. tačka (a) Zakona, te je nadzorni carinski ured dužan preduzeti radnje u cilju naplate istog.

(6) U slučaju stavljanja u slobodan promet kompenzirajućih proizvoda, prema članu 118. Zakona, sva polja carinske prijave IM 4 odnose se na uvoznu robu sadržanu u količini kompenzirajućih proizvoda koji se stavljaju u slobodan promet. Navedeni podaci mogu se iskazati i putem Lista s podacima INF 1 ili bilo kojeg drugog dokumenta priloženog uz carinsku prijavu.

Član 36.

(Puštanje u slobodan promet sekundarnih kompenzirajućih proizvoda)

(1) U odobrenju za unutrašnju obradu, na traženje podnosioca zahtjeva, može se odobriti puštanje u slobodan promet sekundarnih kompenzirajućih proizvoda iz Liste iz Priloga 45 Odluke koji nastaju iz procesa obrade navedenih u koloni 3 te Liste i to samo u količini u kojoj su proporcionalni izvezenom dijelu glavnih kompenzirajućih proizvoda.

(2) Kod puštanja u slobodan promet sekundarnih kompenzirajućih proizvoda navedenih u odobrenju za unutrašnju obradu, ako su ispunjeni uslovi navedeni u stavu (1) ovog člana, carinski dug se, shodno članu 119. stav 1. tačka (a) Zakona, obračunava na osnovu elemenata (tarifna oznaka, carinska vrijednost, carinska stopa, kurs valute) koji važe za te proizvode u momentu prihvatanja carinske prijave za njihovo puštanje u slobodan promet, osim ako deklarant zahtjeva da se carinski dug obračuna u skladu sa članom 118. Zakona.

(3) Shodno članu 317. stav 4. tačka (e) Odluke, kod stavljanja sekundarnih kompenzirajućih proizvoda u slobodan promet ne naplaćuje se kompenzatorna kamata.

Primjer obračuna carinskog duga za sekundarne kompenzirajuće proizvode

Imalac odobrenja za unutrašnju obradu uvozi 1000 kg živih krava za klanje. Na osnovu normativa proizvodnje od 1000 kg živih krava proizvodi se: 600 kg mesa (glavni kompenzirajući proizvod) i 100 kg kože, 100 kg masnoće, 180 kg kostiju i 20 kg krvi (sekundarni kompenzirajući proizvod).

Imalac odobrenja nakon izvoza 600 kg mesa, u roku razduženja koji je naveden u odobrenju, može prijaviti za stavljanje u slobodan promet sekundarne kompenzirajuće proizvode primjenom člana 119. stav 1. (a) Zakona, bez naplate kompenzatorne kamate.

Ako imalac odobrenja, u roku razduženja, izveze 300 kg mesa, tada će moći staviti u slobodan promet samo 50% sekundarnih kompenzirajućih proizvoda primjenom člana 119. stav 1. (a) Zakona, tj. 50 kg kože, 50 kg masnoće, 90 kg kostiju i 10 kg krvi.

Ostala količina sekundarnih kompenzirajućih proizvoda se mora staviti u slobodan promet primjenjujući odredbe člana 118. stav 1. Zakona, uz plaćanje kompenzatorne kamate.

GLAVA V - DOKAZ O PORIJEKLU I OBRAČUN CARINSKOG DUGA

Član 37.

(Dokaz o porijeklu)

1) Kada pri ponovnom izvozu ili izvozu kompenzirajućih proizvoda dobivenih u unutrašnjoj obradi u neku od zemalja sa kojom je BiH zaključila Ugovor o slobodnoj trgovini, imalac odobrenja zahtjeva ovjeru dokaza o bh. porijeklu, tada se primjenjuje Protokol o definiciji pojma "proizvoda s porijeklom" i načinima administrativne saradnje (sa njegovim priložima) iz Ugovora o slobodnoj trgovini koji je u pitanju. Kada je u pitanju ponovni izvoz ili izvoz kompenzirajućih proizvoda u zemlje Evropske unije primjenjuju se odredbe člana 34. - 59. Odluke i Prilog 6, 7, 8, 9 i 10 Odluke.

(2) U slučajevima iz stava (1) ovog člana otpusni carinski ured provjerava da li je pravilno popunjen dokaz o porijeklu, da li su ispunjeni propisani uslovi za sticanje bh.

porijekla, te poduzima sve potrebne mjere za provjeru porijekla proizvoda i drugih podataka iz dokaza o porijeklu, pri čemu u tu svrhu može zahtijevati dostavljanje bilo kojih dokaza ili provesti bilo koju provjeru.

(3) Ako imalac odobrenja zahtijeva ovjeru dokaza o porijeklu nakon ponovnog izvoza ili izvoza kompenzirajućih proizvoda na koje se odnosi, dokaz o porijeklu se, izuzetno, može i naknadno izdati u skladu sa članom 50. Odluke. U tom slučaju roba u trenutku prihvatanja izvozne carinske prijave, treba da je ispunjavala propisane uslove za sticanje bh. porijekla i da je na osnovu raspoloživih podataka i dokumenata moguće sa sigurnošću utvrditi da opis robe u dokazu o porijeklu čija se ovjera traži nesumnjivo odgovara opisu robe u trenutku izvoznog carinjenja.

Član 38.

(Dokaz o porijeklu i primjena pravila "no drawback")

(1) Ako je Ugovorom o porijeklu koji se primjenjuje na ovjeru dokaza o porijeklu u slučajevima iz člana 37. ovog uputstva predviđena primjena pravila "no drawback" (zabrana povrata carine ili izuzeća od carine, a trenutno to su Ugovor sa Makedonijom, Turskom, Albanijom, Rumunijom i Bugarskom), imalac odobrenja je obavezan platiti carinski dug. Carinski dug se plaća za dio robe koja nije bh. roba i podliježe plaćanju odgovarajućih uvoznih dažbina (roba bez porijekla) sadržane u kompenzirajućim proizvodima dobivenim u unutrašnjoj obradi po sistemu obustave plaćanja koji se izvoze.

(2) U okviru unutrašnje obrade po sistemu povrata dažbine, pravilo "no drawback" znači da ne postoji povrat uvoznih dažbina na robu koja nije bh. roba, a ugrađena je u kompenzirajuće proizvode koji se ponovo izvoze ili izvoze u zemlje iz stava (1) ovog člana uz dokaz o bh. porijeklu, u zavisnosti koji Ugovor o slobodnoj trgovini je u pitanju.

(3) U postupanju sa carinskom prijavom kojom su, radi razduživanja unutrašnje obrade, prijavljeni kompenzirajući proizvodi za ponovni izvoz ili izvoz u zemlje iz stava (1) ovog člana primjenjuju se uobičajena pravila koja se odnose na izvozne prijave, uzimajući u obzir specifičnosti kod razduživanja unutrašnje obrade i slijedeće:

- a) u polju 44 prijave, pored ostalih podataka, unosi se naznaka: " EUR.1 br..... " ili "izjava na fakturi br.....", zatim podaci o prijavi IM 4 za plaćanje carinskog duga iz stava (1). ovog člana, koja se prilaže uz izvoznju prijavu i podaci o odobrenju za unutrašnju obradu. U ovo polje upisuje se i naznaka: "čl. 209. ZoCP - no drawback" (a u nedostatku prostora stavlja se u polje 31).
- b) ako je izdato uvjerenje o kretanju EUR.1, otpusni carinski ured u polju D/J izvozne prijave navodi naznaku : "izdat EUR. 1".

(4) Pravilo "no drawback" se ne primjenjuje u slučajevima kada se unutrašnja obrada razdužuje stavljanjem kompenzirajućih proizvoda u postupak carinskog skladištenja, odnosno smještajem u slobodnu zonu ili slobodno skladište.

(5) Ako se pri ponovnom izvozu kompenzirajućih proizvoda koji su bili u postupku carinskog skladištenja (šifra postupka 3151), odnosno smješteni u slobodnoj zoni ili slobodnom skladištu (šifra postupka npr. 7851), traži ovjera dokaza o bh. porijeklu, tada će za robu bez porijekla sadržanu u tim proizvodima nastati obaveza plaćanja uvoznih dažbina i podnošenja carinske prijave IM 4 (vidi član 39. ovog uputstva). Navedene obaveze nastaju i u slučaju kada se unutrašnja obrada koja se obavlja u slobodnoj zoni po sistemu obustave plaćanja razdužuje ponovnim izvozom kompenzirajućih proizvoda iz slobodne zone (šifra postupka 3156) koje prati EUR.1 o bh. porijeklu.

Član 39.

(Obračun carinskog duga kod primjene pravila "no drawback")

(1) Kod primjene klauzule "no drawback" u slučajevima iz člana 38. stav (1) i (5) ovog uputstva carinski dug nastaje u trenutku prihvatanje izvozne carinske prijave za kompenzirajuće proizvode.

(2) U svrhu obračuna i plaćanja carinskog duga iz stava (1) ovog člana, prije ovjere dokaza o porijeklu, imalac odobrenja podnosi carinsku prijavu IM 4 (šifra postupka 4051, ali se ne radi o puštanju u slobodan promet), u kojoj u polju 44, pored ostalog, navodi podatke o odobrenju za unutrašnju obradu i naznaku: " čl. 209. ZoCP - no drawback" (a u nedostatku prostora upisuje se u polje 31). Uz IM 4 prijavu podnosi se kopija (odnosno kopije, ako ih ima više) carinske prijave IM 5 i faktura koja je bila priložena uz tu prijavu.

(3) Visina uvoznih dažbina koje čine carinski dug u slučaju primjene pravila "no drawback" utvrđuje se na isti način kao da se radi o carinskom dugu koji bi nastao da je u tom trenutku podnijeta carinska prijava za stavljanje uvozne robe u slobodan promet s ciljem završetka unutrašnje obrade. To znači da se uvozne dažbine obračunavaju na onu količinu uvozne robe bez porijekla koja se razdužuje pri ponovnom izvozu ili izvozu kompenzirajućih proizvoda prema normativu obrade iz odobrenja, uzimajući u obzir elemente (tarifna oznaka, stopa carine, carinska vrijednost, kurs valute) koji odgovaraju toj robi u momentu prihvatanja carinske prijave po kojoj je ista stavljena u unutrašnju obradu. U ovom slučaju ne plaća se kompenzatorna kamata, a dozvolu za uvoz nije potrebno podnositi, tj. ne primjenjuju se trgovinske mjere propisane za stavljanje u slobodan promet.

Primjer obračun carinskog duga kod primjene pravila "no drawback":

Firma uvozi 100 kg akril vlakna iz SAD i tu robu stavlja pod postupak unutrašnje obrade uz prijavu IM 5 u kojoj su dati slijedeći podaci:

- tarifna oznaka: 5503 30 00 00
- carinska vrijednost 500 KM
- stopa uvoznih dažbina 5%.

Nakon obrade dobija se:

- 190 kg tkanine, koje 50% sadržaja čine akril vlakna iz SAD
- 4 kg otpada od akril vlakna (proizvodni otpad) i
- 1 kg akril vlakna je izgubljen u vidu prašine.

U Makedoniju se izvozi 190 kg tkanine uz Uvjerenje o kretanju EUR.1

Obračun količine akrilnog vlakna na koju treba primjeniti pravilo "no drawback":

$$\text{Formula: } \frac{95 \times 100 \text{ kg}}{99} = 95,95 \text{ kg}$$

Pri čemu je:

- 100 kg - ukupna količina korištenog SAD akril vlakna (ova količina se razdužuje)
- 95 kg - ukupna količina SAD akril vlakna koje se pojavljuje u 190 kg tkanine
- 99 kg - količina SAD akril vlakna koja se pojavljuje u tkanini sa proizvodnim otpadom.

Obračun uvoznih dažbina koje treba platiti:

Vrijednost koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina: $\frac{95,95 \times 500 \text{ KM}}{100} = 479,75 \text{ KM}$

Za plaćanje uvoznih dažbina: $479,75 \text{ KM} \times 6\%$ (5% carine, 1% carinsko evidentiranje)
 $= 28,79 \text{ KM}$

4 kg proizvodnog otpada treba odvojeno tretirati (u zavisnosti da li je u pitanju korisni otpad, te za koje je odobreno carinsko postupanje ili upotrebu prijavljen, npr. izvoz, uništavanje pod carinskom kontrolom, stavljanje u slobodan promet, itd.), u kom slučaju se podnosi odgovarajuća carinska prijava. Ako je u pitanju nekorisni otpad ne podnosi se carinska prijava, već se po potrebi uništava pod carinskim i eventualno nadzorom drugog organa, u zavisnosti od prirode otpada i načina njegovog uništenja.

Član 40.

(Obračun carinskog duga u drugim situacijama)

(1) Kada u unutrašnjoj obradi nastane carinski dug, njegova visina se, shodno članu 118. Zakona, utvrđuje na osnovu elemenata za određivanje uvoznih dažbina (tarifna oznaka, stopa carine, carinska vrijednost, kurs valute), koji su, shodno propisima, važili za uvezenu robu na dan prihvatanja carinske prijave po kojoj je ona stavljena u unutrašnju obradu.

Primjer: Preduzeće "A" je po IM 5 prijavi 25.01.2006. godine prijavilo za postupak unutrašnje obrade 10.000 m² pamučne tkanine za proizvodnju pantalona. Po prihvaćenoj IM 5 prijavi vrijednost uvozne robe iznosi 50.000 KM, carinska stopa iznosi 10%, sa rokom razduženja iz odobrenju od 6 mjeseci. Datum razduženja IM5 prijave je 25.07.2006. godine. U odobrenju je odobreno puštanje u slobodan promet bez carinske prijave. Razdužni list se mora podnijeti nadzornom carinskom uredu do 25.08.2006. godine.

U razdužnom listu je prikazano da je 7.000 m² uvozne robe izvezeno kao kompenzirajući proizvod.

Zajedno sa razdužnim listom, 24.08.2006. godine, za preostalih 3.000 m² uvozne robe podnesena je i prijava IM 4 za stavljanje u slobodan promet.

Vrijednost ove robe iznosi 15.000 KM.

Uvozne dažbine za plaćanje: $15.000 \times 10\% = 1.500 \text{ KM}$

$$15.000 \times 1\% = \frac{150 \text{ KM}}{1.650 \text{ KM}}$$

Kompenzatorna kamata za plaćanje:

Kamatna stopa: 12% za prvo polugodište 2005., koja kamatna stopa je, shodno članu 317. stav 2. drugi podstav Odluke, primjenjiva u datom primjeru.

Rok: od 01.02.2005. do 31.07.2005. = 6 mjeseci

$$\frac{1.650 \times 12 \times 6}{100 \times 12} = 99 \text{ KM}$$

$$100 \times 12$$

Ukupno za platiti uvoznih dažbina i k. kamate: $1.500 + 150 + 99 = 1.749 \text{ KM}$

(2) Ukoliko je u momentu prihvatanja prijave za unutrašnju obradu uvozna roba ispunjavala uslove za kvalifikovanje za preferencijalno tarifno postupanje u okviru tarifnih kontingenata ili gornjeg tarifnog limita, ona ima pravo na svako preferencijalno tarifno

postupanje koje postoji u vezi sa identičnom robom u okviru tarifnog kontigenta ili gornjeg tarifnog limita u momentu prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet.

Primjer:

Po IM 5 350 od 01.01.2006. stavlja se u unutrašnju obradu 1000 kg mesa (tarifna oznaka 0203 22 19 00) za koje tog dana ima raspoložive kvote i prati ga EUR 1. Hrvatske kojeg su carinski organi prihvatili kao pravovaljan.

Dana 30.05.2006. godine za uvezeno meso nastaje carinski dug, jer IM 5 prijava nije razdužena u roku ponovnog izvoza. Preferencijalni tretman za uvezeno meso u ovom slučaju se može koristiti ako na dan 30.05.2006. godine ima raspoložive kvote za identičnu robu, tj. za meso iz tarifne oznake 0203 22 19 00. U tom slučaju količina uvezenog mesa u vezi kojeg nastaje carinski dug će se oduzeti od preostale raspoložive kvote za identičnu robu na dan 30.05.2006. godine (npr. u trenutku nastanka carinskog duga za uvezeno meso postojeća kvota za identičnu robu (dakle meso iz tarifne oznake 0203 22 19 00) iz Hrvatske treba da je još uvijek otvorena i da ima na raspolaganju dovoljna količina od koje će se oduzeti količina mesa za koju je nastao carinski dug. U protivnom naplaćuje se carinski dug prema redovnoj stopi carine iz Carinske tarife BiH.

(3) Kompenzirajući proizvodi podliježu uvoznim dažbinama obračunatim u skladu s propisima koji se primjenjuju na taj carinski postupak ili na slobodnu zonu ili slobodno skladište kada su smješteni prema sistemu obustave plaćanja ili kada su smješteni u slobodu zonu ili slobodno skladište (član 119. stav 1. b) Zakona. U tom slučaju iznos uvoznih dažbina mora biti barem jednak iznosu obračunatom u skladu sa članom 118. Zakona, a deklarant može tražiti da se dažbine obračunaju u skladu sa članom 118. Zakona.

(4) Kompenzirajući proizvodi mogu da podliježu uvoznim dažbinama obračunatim u skladu s propisima koji se primjenjuju na postupak obrade pod carinskom kontrolom, pod uslovom da se uvozna roba mogla staviti pod postupak obrade pod carinskom kontrolom.

(5) Kompenzirajući proizvodi imaju mogućnost za povoljno tarifno postupanje zbog posebne upotrebe za koju su namijenjeni, pod uslovom da je donesen propis za takav tretman u slučaju identične uvezene robe.

(6) Kompenzirajući proizvodi se oslobađaju od plaćanja uvoznih dažbina, ukoliko je donesen propis za identičnu robu koja bi se uvezla po članu 176. Zakona.

(7) Ukoliko se uvoznj robi u nepromijenjenom stanju ili kompenzirajućim proizvodima, u odobrenom roku razduženja, ne odredi neki drugi carinski odobreni postupak ili namjena, nastaje carinski dug s hodno članu 196. stav (1) tačka (a) Zakona, u kom slučaju nadzorni carinski ured poduzima sve potrebne radnje radi naplate istog i kompenzatorne kamate.

Član 41.

(Obračun kompenzatorne kamate)

(1) Ako se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju stavljaju u slobodan promet, pri čemu nastaje carinski dug, na obračunati carinski dug obračunava se i naplaćuje kompenzatorna kamata.

(2) Kompenzatorna kamata se obračunava mjesečno, počevši od prvog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem je uvozna roba u vezi s kojom je nastao carinski dug, prvi put prijavljena za unutrašnju obradu, a završava se posljednjeg dana u mjesecu u kojem je nastao

carinski dug, po kamatnoj stopi koja je važeća dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.

(3) Kada se u unutrašnjoj obradi (sistem povrata dažbina) zahtijeva stavljanje u slobodan promet iz člana 125. stav 4. Zakona, period za koji se obračunava kompenzatorna kamata počinje teći prvog dana u mjesecu nakon mjeseca u kojem su uvozne dažbine vraćene ili se odustalo od njihove naplate (član 317. stav 3. druga alineja Odluke).

Primjer: Preduzeće "A" razdužuje unutrašnju obradu po sistemu povrata dažbina, tako što dana 10.02.2006. godine smješta kompenzirajući proizvod u carinsko skladište, sa namjerom da se isti naknadno izveze sa carinskog područja BiH. Imalac odobrenja unutrašnje obrade dana 15.02.2006. godine podnosi nadzornom carinskom uredu zahtjev za povrat plaćenih uvoznih dažbina. Nadzorni carinski ured odobrava povrat plaćenih uvoznih dažbina i ista se imaocu odobrenja vraćaju 20.02.2006. godine. Kompenzirajući proizvod koji je smješten u carinsko skladište radi naknadnog izvoza sa carinskog područja BiH pušta se u slobodan promet dana 27.06.2006. godine, u kom slučaju carinski dug čini iznos vraćenih uvoznih dažbina, uz koji se naplaćuje i kompenzatorna kamata za period od 01.03.2006. godine do 30.06.2006. godine po stopi koja je važila dva mjeseca prije mjeseca u kojem je nastao carinski dug.

(4) Slučajevi u kojima se kompenzatorna kamata neće naplaćivati propisani su odredbama člana 317. stav 4. Odluke.

(5) Kada se kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju stavi u drugo carinski odobreno postupanje ili upotrebu kojim se razdužuje postupak unutrašnje obrade po sistemu obustave plaćanja (npr. u postupak carinskog skladištenja), kompenzatorna kamata se takođe mora platiti u slučaju kada se iz tog postupanja ili upotrebe kompenzirajući proizvodi ili roba (npr. iz postupka carinskog skladištenja) puštaju u slobodan promet.

Član 42. (Razduži list)

(1) Svaki imalac odobrenja za unutrašnju obradu po sistemu obustave plaćanja dužan je nadzornom carinskom uredu, za svaku pojedinačnu carinsku prijavu po kojoj je roba stvaljena u unutrašnju obradu, podnijeti razdužni list, u roku od 30 dana od isteka roka za razduženje carinske prijave. Razdužni list može biti podnijet i prije tog roka kako bi se ranije oslobodila garancija.

(2) U slučajevima kada se koristi mjesečno ili kvartalno objedinjavanje rokova, razdužni list se podnosi, takođe u roku od 30 dana od isteka roka za ponovni izvoz za svaki mjesec ili kvartal. To znači da se taj postupak ponavlja svakih mjesec dana ili svakog kvartala. Roba koja se na dan isteka pomenutog roka još uvijek nalazi u unutrašnjoj obradi, na zahtjev imaoca odobrenja (ako odobrenjem nije određeno da se rok za razduživanje automatski produžava (vidi član 15. stav 2. ovog uputstva), može biti prenijeta kao zaduženje u novi period ponovnog izvoza (mjesec ili kvartal), ukoliko su ispunjeni i ostali uslovi za unutrašnju obradu.

(3) Razdužni list, u skladu sa članom 319. stav 2. Odluke, treba da sadrži slijedeće podatke, osim ako nadzorni carinski ured ne odredi drugačije:

- a) podatke o odobrenju za postupak,
- b) količinu svake vrste uvozne robe u vezi s kojom se zahtijeva razduženje,

- c) bh. carinsku tarifnu oznaku uvozne robe,
- d) stopu uvoznih dažbina, kojoj podliježe uvozna roba i, kada je to primjenljivo, njenu carinsku vrijednost,
- e) podatke iz carinskih prijava, kojima je uvozna roba prijavljena za unutrašnju obradu,
- f) vrstu i količinu obrađenih proizvoda ili uvozne robe u nepromijenjenom stanju i carinski odobreno postupanje ili upotrebu koji su im određeni, uključujući podatke iz carinskih prijava o ulasku u i razduživanju unutrašnje obrade, druge carinske dokumentacije ili bilo kog drugog dokumenta u vezi s razduživanjem i rokovima za razduživanje,
- g) normativ proizvodnje,
- h) iznos uvoznih dažbina koje treba platiti i kada je to primjenljivo, iznos kompenzatorne kamate za plaćanje, a ako se taj iznos odnosi na primjenu člana 342. Odluke (vidi član 35. stav (1) tačka a) ovog uputstva i to se mora naznačiti u razdužnom listu.

(4) Nadzorni carinski ured vrši provjeru razdužnog lista koja se sastoji od kontrole carinskih prijava o ulasku u i razduženju unutrašnje obrade na koje se odnosi razdužni list prema odobrenom normativu proizvodnje, uključujući i provjeru da li je primjerak 3 svake EX 3 prijave koja je obuhvaćena razdužnim listom, ovjeren od strane izlaznog carinskog ureda. Rezultate provjere taj ured na najpogodnije mjesto, unosi u razdužni list, a potom obavještava imaooca odobrenja.

(5) Razdužni list pokazuje da je sva roba (kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju) podvrgnuta carinski odobrenom postupanju ili upotrebi u roku važenja carinske prijave IM 5 kojom je roba prijavljena za unutrašnju obradu po sistemu obustave plaćanja.

(6) Ako je prema odobrenju, roba stavljena u unutrašnju obradu na osnovu više carinskih prijava, te se prijave razdužuju za pojedine robe prema redoslijedu njihovog prihvatanja. Ako se pri kontroli završetka unutrašnje obrade utvrdi da je za određenu robu nastao carinski dug, smatrat će se da je u pitanju roba iz carinske prijave koja je prva ostala nerazdužena.

(7) Ukoliko evidencija unutrašnje obrade koju vodi imalac odobrenja pruža carinskim organima sve potrebne podatke za kontrolu odvijanja i završetka unutrašnje obrade, ista se može prihvatiti kao razdužni list.

Član 43.

(Postupanje kada nije podniet razdužni list)

(1) Kada imalac odobrenja u roku od 30 dana od proteka roka za ponovni izvoz ne podnese razdužni list, nadzorni carinski ured će, uz napomenu da nije podnio taj list, iako ga je, shodno članu 319. stav 1. prva alineja Odluke, bio dužan podnijeti, pozvati imaooca odobrenja da isti podnese u roku od 8 dana.

(2) Ako imalac odobrenja, na poziv carinskog ureda iz stava (1) ovog člana, dokaže da je sva roba do odobrenja roka za razduživanje unutrašnje obrade ili u periodu od isteka roka za razduživanje do isteka roka u kojem je bio dužan podnijeti razdužni list, stavljena u neko carinski odobreno postupanje ili upotrebu kojim se može razdužiti unutrašnja obrada, u postupku prihvatanja razdužnog lista uzeće se u obzir i ta roba.

(3) Ako imalac odobrenja ne postupi u skladu sa stavom (1) ovog člana, smatrat će se da nije ispunio obaveze iz unutrašnje obrade, u kom slučaju za nerazduženu robu, shodno članu 196. stav 1. tačka a) Zakona nastaje carinski dug. Carinski dug je nastao u momentu kada je imalac odobrenja prestao ispunjavati obaveze iz postupka. Ako se taj momenat ne može utvrditi onda je to dan isteka roka za razduživanje unutrašnje obrade.

(4) Carinski dug u slučajevima iz stava (3) ovog uputstva će se obračunati i naplatiti temeljem podataka kojima raspolaže nadzorni carinski ured, ukuljučujući i kompenzatornu kamatu. Pri obračunu carinskog duga, s hodno članu 118. Zakona, primjenice se elementi (tarifna oznaka, carinska vrijednost, carinska stopa, kurs valute) koji su važili za robu u momentu prihvatanja carinske prijave po kojoj je stavljena u unutrašnju obradu.

(5) Prema članu 434. Odluke, nadzorni carinski ured će smatrati da je carinski dug nastao s hodno članu 196. stav 1. tačka a) Zakona, osim ako imalac odobrenja dokaže da su u pitanju propusti i greške koje nisu znatnije uticale na provedbu unutrašnje obrade i da je preduzeo radnje propisane u članu 433. Odluke.

Član 44.

(Sistem povrata dažbina)

(1) Kod stavljanja robe u unutrašnju obradu po sistemu povrata u polju 37 carinske prijave IM 0 prve dvije cifre šifre postupka su "02", a nije potrebna garancija za unutrašnju obradu. Kod stavljanja robe u unutrašnju obradu po sistemu povrata dažbina primjenjuju se mjere trgovinske politike iz člana 12. tačka b) ovog uputstva. Međutim, ukoliko se u roku razduživanja unutrašnje obrade po ovom sistemu kompenzirajući proizvod ili roba u nepromijenjenom stanju ne izvezu, nadzorni carinski će preduzeti potrebne radnje kojima će osigurati da korisnik unutrašnje obrade u tom roku ispuni trgovinske mjere iz člana 12 tačka c) ovog uputstva.

(2) Sistem povrata dažbina se ne može koristiti ukoliko, u trenutku prihvatanja prijave za stavljanje u slobodan promet, uvozna roba podliježe količinskim uvoznim ograničenjima i kada se na uvoznju robu primjenjuje tarifna mjera u okviru kontigenta.

(3) Na sistem povrata dažbina ne primjenjuje se član 112. stav 1. tačka (b) i stav 3.), član 115. stav 3., te članovi 117., 118. i 119. tačka (c) Zakona.

(4) Imalac odobrenja ima pravo na povrat plaćenog carinskog duga kada carinskim organima može dokazati da je uvozna roba koja je stavljena u slobodan promet po sistemu povrata, u obliku kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju, izvezena ili u cilju njenog naknadnog ponovnog izvoza, stavljena u postupak provoza, postupak carinskog skladištenja, postupak privremenog uvoza, postupak unutrašnje obrade (sistem obustave plaćanja) ili smještena u slobodnu zonu ili u slobodno skladište i da su ispunjeni svi uslovi za upotrebu postupka.

(5) Zahtjev za povrat uvoznih dažbina, u tri primjerka, imalac odobrenja može podnijeti nadzornom carinskom uredu poslije izvršenog izvoza kompenzirajućih proizvoda ili robe u nepromijenjenom stanju, a najkasnije do isteka roka za razduživanje unutrašnje obrade (vidi čl. 3. tačka h) i čl. 14. stav (1) ovog uputstva). Zahtjev treba da sadrži podatke propisane članom 319. stav 2. Odluke, a ogledni obrazac zahtjeva dat je u prilogu ovog uputstva i čini njegov sastavni dio.

(6) Nadzorni carinski ured, vrši provjeru podataka u zahtjevu, te ako je saglasan sa zahtjevom ovjerava rubriku C. zahtjeva. U protivnom ovu rubriku ne popunjava, već na poleđini zahtjeva konstatuje razloge neprihvatanja zahtjeva. Nakon toga nadzorni carinski ured zahtjev, zajedno sa svom potrebnom dokumentacijom (carinske prijave, normativ i dr.) dostavlja regionalnom centru na rješavanje u redovnom upravnom postupku.

Član 45.

(Proces obrade izvan carinskog područja BiH)

(1) Neki ili svi kompenzirajući proizvodi ili roba u nepromijenjenom stanju mogu se, uz odobrenje nadležnog carinskog ureda, djelimično ili u cijelosti privremeno izvoziti radi dodatne proizvodnje izvan carinskog područja BiH, što omogućava da se prerada djelimično obavi u BiH, a djelimično izvan BiH.

(2) Odobreni postupak proizvodnje izvan carinskog područja BiH odvijat će se prema propisima koji se odnose na vanjsku obradu, što upućuje da je potrebno i odobrenje za vanjsku obradu, koje može biti posebno odobrenje s pozivom na odobrenje unutrašnje obrade za dotičnu robu, u kom slučaju se postojeće odobrenje za unutrašnju obradu mora dopuniti podacima o izdatom odobrenju za vanjsku obradu ili se vanjska obrada može odobriti dopunom postojećeg odobrenja za unutrašnju obradu.

(3) Prilikom privremenog izvoza robe iz stavak (1) ovoga članka podnosi se carinska prijava EX 2, u kojoj se u polju 37 upisuje šifra postupka 2151 ili 2102, a u polju 44 navodi se broj i datum odobrenja za unutrašnju obradu i odobrenja za vanjsku obradu, ako odobrenjem za unutrašnju obradu nije već odobren postupak vanjske obrade.

(4) Ako će se roba nakon ponovnog uvoza u carinsko područje BiH staviti u unutrašnju obradu ili neki drugi postupak s obustavom plaćanja, pri ponovnom uvozu ne nastaje carinski dug, a postupak se dalje odvija po pravilima unutrašnje obrade ili drugog zahtijevanog carinskog postupka s obustavom plaćanja u koji je roba stavljena pri ponovnom uvozu. Ako se kod ponovnog uvoza nakon vanjske obrade roba stavlja u slobodan promet u BiH, carinski dug se obračunava s hodno stavu (5) ovog člana.

- (5) Ako za ponovo uvezene proizvode nastane carinski dug, naplaćuje se slijedeće:
- a) uvozne dažbine za privremeno izvezene kompenzirajuće proizvode ili robu u nepromijenjenom stanju obračunate u skladu s članom 118. i 119. Zakona, te
 - b) uvozne dažbine za proizvode koji su ponovno uvezeni nakon obrade van carinskog područja BiH, obračunate u skladu s propisima koji reguliraju vanjsku obradu, pod istim uslovima koji bi se primjenili da su ti proizvodi, koji se izvoze po postupku vanjske obrade, stavljeni u slobodan promet prije vršenja takvog izvoza.

Primjer: Preduzeće "A" uvezlo je 01.01.2006. godine po postupku unutrašnje obrade pamučno predivo u vrijednosti 10.000 KM po carinskoj stopi od 5% za izradu kompenzirajućeg proizvoda - štampana obojena pamučna tanina. Na carinskom području BiH je izvršeno tkanje i bojenje tkanine, dok je za štampanje iste imalac odobrenja za unutrašnju obradu zatražio odobrenje za vanjsku obradu i izvršio privremeni izvoz robe - obojena pamučna tkanina u vrijednosti od 11.000 KM. Nakon vanjske obrade vrši se ponovan uvoz u carinsko područje BiH kompenzirajućeg proizvoda - štampana pamučna tkanina u vrijednosti od 12.000 KM.

Ako se kompenzirajući proizvod-štampana pamučna tkanina, nakon ponovnog uvoza u carinsko područje BiH, stavi u unutrašnju obradu, tada pri ponovnom uvozu ne nastaje carinski dug, a postupak se dalje odvija po pravilima unutrašnje obrade. Ako se kompenzirajući proizvod-štampana pamučna tkanina, nakon ponovnog uvoza u carinsko područje BiH stavi u slobodan promet (30.06.2006.godine), tada pri ponovnom uvozu nastaje carinski dug, i obračun se vrši na sljedeći način:

Uvozne dažbine za pamučno predivo:	10.000 KM x 5%	=	500 KM
	10.000 KM x 1%	=	<u>100 KM</u>
Ukupno:			600KM

Uvozne dažbine za štampanu pamučnu tkaninu:	12.000KM x 10%	=	1.200 KM
	12.000KM x 1%	=	<u>120 KM</u>
Ukupno:			1.320 KM

Uvozne dažbina za obojenu pamučnu tkaninu:	11.000KM x 10%	=	1.100 KM
	11.000KM x 1%	=	<u>110 KM</u>
Ukupno:			1.210KM

Razlika:	1.320KM - 1.210KM	=	110KM
----------	-------------------	---	-------

Ukupno uvoznih dažbina: 600KM + 110KM = 710KM

Obračun kompenzatorne kamate za period od 01.01.2006. do 30.06.2006. godine iznosi:
$$\frac{600 \times 12 \times 6}{12 \times 100} = 36 \text{ KM}$$

Ukupno za plaćanje: 710 KM (uvozne dažbine) + 36 (kompenzatorna kamata) = 746 KM.

Član 46.

(Administrativna saradnja)

Kako bi se relevantni podaci mogli staviti na raspolaganje drugim carinskim uredima uključenim u primjenu unutrašnje obrade, osim ako carinski organi ne dogovore druge načine razmjene podataka, na zahtjev određenog lica ili na inicijativu carinskih organa, mogu se, na obrascu iz Priloga 47 Odluke, izdati i to:

- List s podacima INF 1, za dostavljanje podataka o iznosima dažbina, kompenzatornoj kamati, garanciji i mjerama trgovinske politike i
- List s podacima INF 7, za dostavljanje podataka na temelju kojih se odobrava povrat ili odustajanje od naplate dažbina prema sistemu povrata dažbina.

GLAVA VI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47.

(Upotreba odobrenja i rješavanje zahtjeva)

(1) Odobrenja za unutrašnju obradu izdata do dana početka primjene ovog uputstva primjenjuju se do isteka roka njihovog važenja i pod uslovima odobrenim tim odobrenjima.

(2) Izmjene i dopune odobrenja za unutrašnju obradu izdatih do stupanja na snagu ovog uputstva mogu se tražiti najkasnije u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog uputstva.

(3) Zahtjeve za izdavanje odobrenja za unutrašnju obradu zaprimljene do stupanja na snagu ovog uputstva rješavat će Sektor za carine i Regionalni centri kod kojih su isti zaprimljeni.

(4) Zahtjeve za izmjene ili dopune odobrenja za unutrašnju obradu zaprimljene do stupanja na snagu ovog uputstva, kao i zahtjeve za izmjene ili dopune odobrenja za unutrašnju obradu podnijete u roku iz stava (2) ovog člana, rješavat će organ koji je donio odobrenje čija se izmjena ili dopuna traži.

Član 48.
(Stupanje na snagu)

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", a bit će objavljeno i na Web stranici Uprave za indirektno oporezivanje.

Član 49.
(Prestanak važenja ranijih propisa)

Danom stupanja na snagu ovog uputstva prestaju da važe sva akta bivših carinskih uprava entiteta i Uprave za indirektno oporezivanje, kojim su do stupanja na snagu ovog uputstva bila regulirana pitanja koja su predmet ovog uputstva.

Broj: 01- 18-4142-3/06
Datum, 22.08.2006. godine

DIREKTOR
Kemal Čaušević

**ZAHTEJEV ZA POVRAT ILI OTPUST UVOZNIH DAŽBINA U
UNUTRAŠNJOJ OBRADI PO SISTEMU POVRATA DAŽBINA**

Odobrenje br. od, izdato od

Naziv, sjedište i IB. podnosioca zahtjeva:

Naziv, sjedište i IB. proizvođača kompenzirajućih proizvoda

Dolje potpisani podnosilac zahtjeva, nosilac gore navedenog odobrenja, potražuje ukupan ili djelimičan povrat uvoznih dažbina plaćenih po carinskoj prijavi IM0 br. od Carinske ispostave

Za gore pomenutu carinsku prijavu zahtjev za povrat je podnijet dana, u iznosu od KM (*).

A. Podaci u vezi uvozne robe				
Tarifna oznaka	Količina	Carinska vrijednost	Carinska stopa	Carinska vrijednost po jedinici
X	Q	V	a%	V/Q
B. Sljedeće isporuke za koje nadzorni carinski ured ima dokaz o izvozu podliježu povratu uvoznih dažbina:				
Izvozna prijava broj	Datum	Opis kompenzirajućeg proizvoda	Isporučena količina	Odnos uvezene robe ugrađene u kompenzirajući proizvod (**)
a) Iznos uvoznih dažbina za povrat po $(V \times a\%) = \dots\dots\dots$ KM b) iznos uvoznih dažbina po "no drawback" ako važi*** = KM Ukupno uvoznih dažbina za povrat (a-b): KM				$\frac{Q}{Q \times V/Q} = V$
Broj i datum normativa: Podaci o priložima uz ovaj zahtjev: Povrat dažbina doznačiti na račun broj koji se vodi kod			Datum, mjesto, potpis i pečat podnosioca zahtjeva	
C. Gore pomenuti podaci su ovjereni i tačni				
Ukupan iznos uvoznih dažbina za povrat: KM Slovim: Odobrenje za povrat broj: od godine <div style="text-align: right; margin-right: 50px;"> Šef carinske ispostave (ime, potpis i sl. Šifra i pečat) </div>				

(*) Staviti "nula (0)" kada se traži povrat cijelog iznosa uvoznih dažbina odjednom ili u slučaju da do sada nije tražen povrat

(**) Prema normativu proizvodnje (utroška) iz odobrenja

(***) U slučaju da je kod izvoza kompenzirajućih proizvoda, gdje važi pravilo "no drawback" (primjena člana 209. ZoCP) bilo izdato uvjerenje o kretanju EUR.1, tada se od iznosa uvoznih dažbina za povrat oduzima iznos uvoznih dažbina koje se odnose na robu bez porijekla sadržanu u kompenzirajućim proizvodima Za koje je izdat EUR. 1